

Årsrapport 1998

Sola Historielag

Innkalling til første årsmøte i Sola Historielag

Du innkalles med dette til årsmøte i Sola Historielag.

Tid: Torsdag 15. januar 1998 kl. 1900

Sted: Sola Kulturhus

Møteplan: se vedlegg 2

Interimsstyret har utarbeidet forslag til: - Vedtekter (se vedlegg 3)

- Tillitsvalgte (se vedlegg 4)

- Møteplan for første halvår -98 (se vedlegg 5)

Som det framgår av vedleggene har Interimsstyret også en fullstendig liste over forslag til tillitsvalgte (alle har sagt seg villige) ,det skulle derfor ikke være grunn til å holde seg vekke fra årsmøtet av frykt for å bli "Shanghaiet" til styreverv e.l.

Alle som har skrevet seg opp på listen for medlemskap i Sola Historielag har fått tilsendt disse saksdokumentene. Dersom du savner noen på listen - noen som du kunne tenke deg ville være et "naturlig" medlem - vær vennlig å kontakt vedkommende og inviter han/henne til årsmøtet.

Interimsstyret har bestått av:

Mari Anne Næsheim Hall (leder),

Ivar Tjelta, Erik L. Sande og Torvald Sande.

Desom du har spørsmål du ønsker å få svar på før årsmøtet, vennligst kontakt et av medlemmene i Interimsstyret.

Hjertelig velkommen til det aller første årsmøtet i Sola Historielag.

Mari Anne Næsheim Hall
(for Interimsstyret)

SOLA HISTORIELAG ÅRSBERETNING 1998

STYRET har i 1998 bestått av:

-Leder:	Erik L. Sande	valgt for 1 år
-Nest-leder:	Mari-Anne Næsheim-Hall	valgt for 2 år
-Kasserer:	John Djup	valgt for 1 år
-Sekretær:	Brit H. Hansen	valgt for 1 år
-Styremedlem:	Torvald Sande	valgt for 2 år
-Varamedlem:	Gunnulv Løge	valgt for 1 år
-Varamedlem:	Marianne Evensen	valgt for 1 år
-Revisor:	Bjørn Tunheim	valgt for 2 år
-Valgnemnd:	Jostein Husebø	valgt for 2 år
	Målfrid Husebø	valgt for 2 år
	Ivar Tjelta	valgt for 2 år

ÅRSMØTET. Første årsmøtet i lagets historie ble avholdt 15.01.98 i Sola kulturhus og 29 personer var tilstede. Det ble bestemt at laget skulle hete Sola Historielag og vedtekter for laget ble godkjent. Årskontgenten ble fastsaatt til kr. 100,-

STYREMØTER. Der er avholdt 10 styremøter i perioden som har behandlet i alt 92 saker. Av disse kan nevnes: Artikler i Erling Skjalgsson avisa, eldre intervju prosjekt, alder av arkeologiske funn nordfor ruinkirke, deltagelse i festligheter i forbindelse med 1000 års feiringen.

MEDLEMSMØTER. Laget har 56 betalende medlemmer og der er avholdt 8 medlemsmøter der en rekke temaer har vært berørt som: Gamle veier og bruer i Rogaland, hummerfiske i Tananger, svartedauden i Sola, stedsnavn i Sola, skipsforlis utenfor Sola, jul før i tiden, Odd Fjælberg i tysk fangenskap. Frammøte har variert mellom 18 og 41 personer. På medlemsmøtene har laget fått flere gaver bl.a. møtelederklubbe av Rolf Soma og en myntsamling fra Rundefunnet av Gustav Rege.

ØKONOMI: Laget var heldige, og fikk overført fra det nedlagte "Hafrsfjords venner" kr. 63 000,- sin konto og dette gir oss god økonomi i tiden fremover.

INTERVJUPROSJEKT: John Djup fikk ansvaret for å sette i gang et prosjekt der en ville forsøke å få intervjuet endel eldre mennesker om hva de husket fra eldre tider. Det ble kjøpt inn to minidisk lydbåndopptakere og John Djup har allerede fått intervjuet en del personer som Leo Bærheim, Bernt Meling o.a. For å få fart i dette arbeidet må en få lære opp flere til å være med.

1000 ÅRS FEIRINGEN. I 1998 oppnevnte Sola kommune en komite som skulle forberede feiringen av overgangen til år 2000. Historielaget takket ja til å delta i denne komiteen og Erik

L. Sande og Torvald Sande ble valgt som medlemmer. Historielaget skulle være pådrivere for prosjektene: Sola kommunes kalender for 1999 og historisk utstilling i kulturhuset. Her har Torvald Sande allerede gjort en meget betydelig innsats. Temaet for utstillingen i kulturhuset er "Vikingskip" og vil illustrere bygging, konstruksjonsprinsipper og bruksmåte. "Ormen Lange" vil bli et ledemotiv og en håper på samarbeid med offshore-lisensen Ormen Lang hvor Norsk Hydro er operatør.

LOGO. Laget har invitert til en logo konkurranse der det er kommet inn flere forslag. Styret er enige i at en bruker god tid på dette arbeidet for en logo er viktig i lagets profilering og er noe en skal leve med lenge.

BÅTTUR I HAFRSFJORD. I samarbeid med Madla Historielag arrangerte vi en båttur i Hafrsfjord i september og 36 var med på turen. Rasmus Madla hadde mye å fortelle fra gamle Madla og en fikk og høre om 1100årsfeiringen på Ytraberget i 1912. Og Bernt Meling fortalte om gamle nausttufter på Melingssiden.

ARKEOLOGISKE FUNN VED RUINKIRKE: I samarbeid med arkeologisk museum i Stavanger vil historielaget finansiere en datering av arkeologiske funn som ble gjort i forbindelse med opparbeiding av parkeringsplass ved ruinkirken. Resultatet foreligger ikke ennå men en er spent på om det er noe som kan dateres tilbake til Erling Skjalgssons tid.

KONKLUSJON. Etter bare et år i drift føler styret at historielaget er kommet godt i gjenge og interessen for laget er stor og mange ivrige sjeler er villige til å gjøre en innsats. Styret har følt at deres oppgave er å legge forholdene til rette for at det skal kunne drives historielagsarbeid på ymse områder slik som slektsgransking og lokale språk tradisjoner etc. Viktig er det og å være en støttespiller for Sola kommune i deres arbeid med å bevare den lokale historie og sørge for at denne blir formidlet til de som har glede av den. Historielaget vil ikke mangle oppgaver i fremtiden og mye kan gjøres for å øke medlemstallet. En må hele tiden sørge for å ha et levende historielag der medlemmene kan få utfolde seg og dyrke sine interesser på beste måte.

Medlemsmøte nr.1

Dato: 12/2-98
Sted: Kulturhuset

Veghistorie i Rogaland

Svein Magne Olsen, trafikksjef i Statens vegvesen avd. Rogaland og formann Randaberg Historielag vil fortelle om Veghistorie i Rogaland.

Han har gitt ut 2 bøker om veghistorie i Rogaland og vil holde foredrag 01: dette og vise flotte lysbilder om gamle veger og bruer i fylket vårt.

Referat møte nr. 1

Lagets leder Erik L. Sande ønsket alle velkommen til det første offisielle medlemsmøte i Sola Historielag.

1. Det ble etter forslag fra leder akseptert ved håndsopprekking at det taes 50kr p.r. person for bevertning.
3. Ivar Tjelta forærte Sola Historielag boka han har skrevet, om Posten i Haaland.
4. Ordet ble så gitt til foredragsholderen for kvelden, Svein Magne Olsen, trafikksjef i statens vegvesen avd. Rogaland og leder i Randaberg hist.lag.

Han begynte først med en invitasjon til Sola hist. lag. Den 24 okt. dette året, vil Randaberg hist. lag prøve å samle flere historielag til et felles møte.

Svein Magne Olsen hadde et interessant og opplysende foredrag om **Veg og brubygging i Rogaland i gammel tid**. Alle som hørte og så de flotte lysbildene, vil nok ha øynene med seg når de neste gang ferdes langs veiene.

Et tips fra ham var å ta en tur med hesteskyss på den Vestlandske hovedveg.

Historielaget ble videre invitert til Vegmuseet i Stavanger for en omvisning.

Lagets leder overrakte deretter Svein Magne Olsen en gave, som takk for fint foredrag.

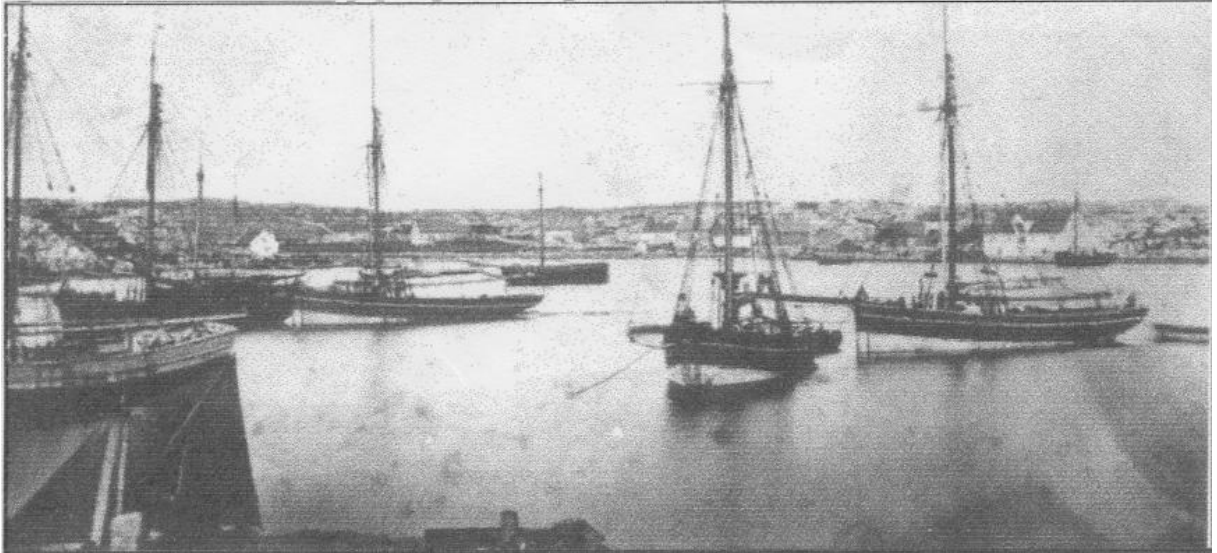
1. Etter en hyggelig mat pause, refererte leder til styresak nr. 6/98-«Fremtidige prosjekter», hvor han ønsket å få flest mulig engasjert direkte i de forskjellige foreslåtte prosjektene. Følgende ble forespurt og sa seg villige til å være med.
 - Leiv Erikson (år 2000)- Arne Hellvik og Torvald Sande(som konsulent)
 - Eldre intervju- John Djup og Mari Anne N. Hall
 - Sola`s nyere historie- foreløpig ingen, men her opplyste Ivar Tjelta at han hadde samlet mye stoff, og var igang å skrive. Han regnet med å være klar med første bok i år 2000.
 - Ættegranskning- ingen foreløpig.
 - Gamle steds navn i Sola- her kom det frem at forsker Inge Sævheim som jobber på Ullandhaug, samler informasjon om dette og bør derfor være den rette å spørre om hjelp.
2. Marianne Evensen hadde innhentet tillatelse fra den autodidakte kunstneren Åse Tømmervik, slik at vi i Sola hist. lag fikk lov å se de flotte modellene: Hummerfisker, los og en byste.
3. M. Evensen opplyste så om at i Hovedutvalget for Kultur`s neste møte, vil rådmannen innstille på at Sola historielag overtar prosjektet « Bronse statuen i Tananger».

Medlemsmøte nr.2

Dato: 12/3-98

Sted: Kulturhuset

Hummerfiske i Tananger i gamle dager

Engelske brønnskuter i Tananger i 1863

Hummerfiskere i Tananger i 1939.

Foredragsholder: Atle Skarsten

Referat møte nr. 2

1. Lagets leder Erik L. Sande ønsket alle velkommen spesielt kveldens foredragsholder Atle Skarsten.
2. Leder informerte deretter litt om oppgavene som strømmet på særlig fra kommunen.
3. Det ble opplyst om at styret må sende 3 representanter på årsmøtet i Rogaland Historie og Ættesogelag den 28.mars.
4. Ordet ble så gitt til foredragsholderen for kvelden Atle Skarsten som holdt foredrag om

Hummerfiske i Tananger i gamledager.

Det kan ikke være tvil for noen av de til stede denne kvelden at Atle brenner for slektsgransking og for Tananger. Han har samlet en mengde stoff og fine lysbilder om emnet for kvelden. Han karakteriserte hummeren for «Havets sorte gull» og sa at den har hatt stor betydning for folk i Tananger

5. Spørreskjemaet om medlemmenes interesser ble gitt i pausen.

6. Etter en hyggelig mat pause, refererte leder til styresak nr. 6/98-«Fremtidige prosjekter»:

1. **Prosjekt nr.1: Leiv Erikson** (år 2000)- Arne Hellvik og Torvald Sande(som kons.)

T. Sande opplyste at han har sendt brev til Lars Vaage, leder for komiteen «Sons of Norway» med forslag om samarbeid om et arrangement i Sola Kulturhus ved dette jubileum.

Arne Helvik kommenterte at det var vanskelig å få noen respons fra kommunen for dette arrangementet, men det ble enighet om prøve igjen gjennom kulturkontoret.

2. **Prosjekt nr.2: Eldre intervju-** John Djup og Mari Anne N. Hall

Leder opplyste her om at det var stor interesse for dette prosjektet. Han har blant annet mottatt brev fra Bernt Meling som hadde mange forslag til folk å intervju.

3. **Prosjekt nr.4: Ættegransking** Styret mener at : Vidar Øverli, Atle Skarsten og Arne Klingsheim kunne være pådrivere for dette.

Atle Skarsten sa ja til å hjelpe til, men mente at det også burde bli laget en «fadderordning».

Det ble forslått å lage en liste med mulige kandidater.

Det ble videre nevnt at Gunnar Borvik var en som kunne mye om dette og at det var en ide å spørre ham.

4. **Los statue i Tananger:** Atle Skarsten som er med i «Tanangers Minne» fortalte om arbeidet deres så langt. Det har fått godkjent at plassering blir som ønsket på Risberhaugen. De har allerede fått fire sponsorer. Fra Gottfred Borghammer har de fått tilbud om å selge bøkene hans mot å få fortjenesten. T.Sande mente at Sola Hist.lag. kunne hjelpe til med salget. A.Skarsten vil kontakte G.Borghammer for å prøve å få noen av bøkene med på neste møte.

5. T. Sande refererte til forespørsel fra «Handelstanden» om artikler og han spurte om noen hadde ideer og kunne skrive slike artikler.

A.Skarsten sa at han allerede hadde en klar.

T.Sande vil undersøke om det er mulig å få honorar for dette.

6. Det ble ble enighet om at det var viktig for laget å få samarbeid med «Kystkultursenteret» i Tananger.

Medlemsmøte nr.3

Dato: 16/4-98
Sted: Kulturhuset

Svartedauen i Sola

Svartedauen eller manndauen herjet i 1349-50 og la som kjent flere grender øde.

Foredragsholder: Birger Lindanger

Referat møte nr. 3

Før lagets leder åpnet møtet denne kvelden, mottok han på vegne av laget en gave fra Rolf Soma. Det var ei flott klubbe hvor det var inngravert på sølvplate «Sola Historielag stiftet 1997»

1. Så åpnet leder Erik L. Sande møtet med blant annet å informere om at laget nå hadde 44 betalende medlemmer.
2. Vedrørende prosjektet «Eldre Intervju» (Prosj. Nr.2) ble det opplyst om at laget hadde kjøpt to kassettpillere.
3. Angående artikler i «Avis til Erling Skjalgsson-dagene» (Prosj. nr.9) ble det opplyst at Sola Hist.lag hadde fått til disposisjon all plass utenom reklame. Det ble videre opplyst om at det var en rekke personer som var klare med artikler til dette.
4. Leder hadde deretter en rask gjennomgang av resultat av spørreundersøkelsen på forrige møtet.
5. Videre refererte leder fra årsmøtet i Rogaland Historie og Ættesogelag og gratulerte Mari Anne N. Hall som var blitt valgt til styremedlem.
6. Under økonomi kunne leder med fornøyelse fortelle om lagets innestående, som var økt drastisk til kr. 66277,- hvor det meste var kommet fra «Hafs fjordspelets venner» som var blitt oppløst.
7. «Los-statuen»,(Prosj. Nr.8): saken går sin gang under ledelse av «Tanangers Minne». Plasseringen blir som ønsket Risberhauen.
8. Ordet ble så gitt til foredragsholderen for kvelden **Birger Lindanger** som holdt foredrag om:

Svartedauen i Sola

Det var nok ikke tvil om at dette temaet brant han for, så det var ikke lett å få stoppet ham så ivrig som han var. Han hadde blant annet tatt hovedoppgave om Svartedauen som han etter fullførte studier i Bergen, reiste rundt og holdt foredrag om. Han fortalte om seg selv og sa at han begynte å interessere seg for historie allerede så tidlig som i 6-årsalderen. Han hadde senere skrevet Bygdebok om Sola og Madla samt flere andre.

9. Etter en god mat pause kunne vi komme med spørsmål til B. Lindanger. I tillegg ble han oppfordret til å til gi noen korte fortellinger fra gamle tingbøker.

Det var ikke lett å få stoppet denne kvelden.

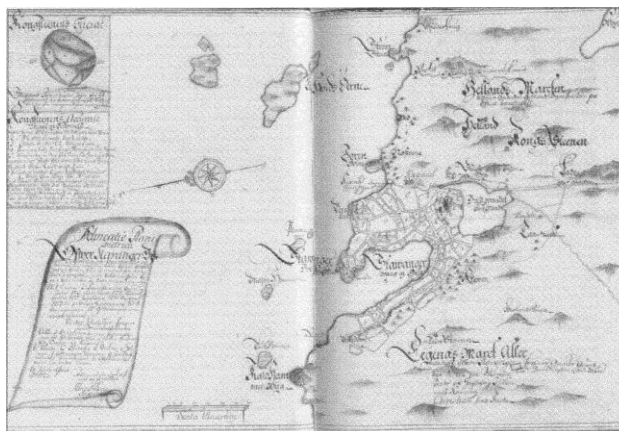
10. Før leder avsluttet møtet fikk laget fra Flyhistorisk Museum ved G.Løge kopi av kart over Sola fra krigsdagene. Det var tegnet stort sett etter informasjon fra Magne Bakka som var med i den norske motstandsbevegelsen.

Leder avsluttet møtet og sa at det ble forandringer på neste møtet da Lars Waage var forhindret fra å holde sitt foredrag. I stedet kommer Inge Særheim og forteller om **Gamle Stedsnavn**. I tillegg vil Mari Anne N. Hall vise på overhead **Korsett-moter** fra 1908

Medlemsmøte nr.4

Dato: 14/5-98
Sted: Kulturhuset

Gamle stedsnavn

Foredragsholder: Inge Særheim, Universitetet i Stavanger

I tillegg vil Mari Anne Næsheim Hall ha et innlegg om moter og bruk av korsett ved begynnelsen av dette århundret.

Referat møte nr. 4

Nestleder M.A.N. Hall ledet møtet denne kvelden.

Hun ga ordet til foredragsholder denne kvelden: Inge Særheim fra Klepp, som underviser i norsk ved Høyskolen på Ullandhaug.

1. Han skulle fortelle oss om stedsnavn i Sola. Blant annet fortalte han at det visst skulle være rundt 2000 forskjellige stednavn i Sola, som mange var gitt navn etter alle slags kjennemerker i naturen. Dette var det tydelig et tema han kunne og de som var til stede fikk innholdsrike forklaringer på navn.

Som en tilføyelse til navne diskusjonen viste nestleder en kopi av et brev fra Hålandskole i Sola datert 16/8-1932 (tilhørende Rogaland Historielag) som forteller om en innsamling av stedsnavn i 1931 som skolebarna var med på.

2. A. Skarsten hadde med bøker for salg skrevet av Gottfred Borghammer. Inntekten av dette salget går til «Los statuen i Tananger»
3. Etter en god matpause viste nestleder M.A.N.Hall oss korsettmoter for både damer og menn fra tidlig på 1900 tallet.

Andre saker:

4. John Djup sa at han var klar til få i gang elderintervju (ref.prosjekt nr. 2) og han oppfordra de tilstedeværende om å hjelpe til. Videre sa han at de som ville intervju kunne få låne en av de to innkjøpte opptakerne til Sola Historielag.
5. Reidar Melgård henviste til samling av gamle ting (ref.prosjekt nr. 10) og nevnte i den anledning at Svein Tønnesen hadde mange gamle jordbruksredskaper. Han lurte på om det var en idé for historielaget å begynne å samle slike ting og å finne et «utstillingslokale». En mulig løsning kunne være å sette ned en komité for å vurdere dette.
6. Ådne Mæland foreslo en sommertur ut de fri, og han foreslo Hage som et mulig sted hvor Bernt Meling ville være en ypperlig guide.

Medlemsmøte nr.5

Dato: 8/10-98
Sted: Kulturhuset

I får besøk av John Skien fra NRK som vil gi oss innføring i intervjuteknikk og ellers fortelle om sine mange år som medarbeider i NRK.

Referat møte nr. 5

Nestleder M.A.N. Hall åpnet høstens første møte siden leder var forhindret å være tilstede under første del av møtet.

Hun ønsket alle velkommen og spesielt John Skien som blandt annet skulle fortelle oss om intervju-teknikk.

M.A.N.Hall ga også et kort referat fra den hyggelige båt-turen vi hadde rundt i Hafrsfjord søndag 13/9-98.

Før hun ga ordet for kvelden videre til John Skien opplyste hun at styret var blitt enige om å prøve med en allsang som starten på møtet. Til denne kvelden hadde styret valgt "Å eg veit meg eit land" diktet av Elias Blix. John Djup fortalte kort om dikteren, deretter sang vi første og siste verset. Det var en andektig start på møtet.

Så gav John Djup ordet til John Skien som blandt annet hadde satt seg inn i bruken av det flotte utstyret til laget slik John Djup hadde bedt ham om. Det var ukjent for ham, men etter å ha gransket det konkluderte han med at det var flott utstyr. Han ga nyttige tips om bruken av det og en advarsel om hvor kvikt det var å slette alt.

Så gikk han over til selve intervjuet. Her fikk vi dannet oss et godt bilde av hvordan vi skulle gå frem når vi intervjuet noen og mange tips om hva en ikke skulle gjøre. her er noen av tipsene:

1. Finn ut så mye som mulig om den du intervjuer.
2. Glem for all del ikke navnet når du presenterer deg.
3. Skriv gjerne ned spørsmålene.
4. Ha øyekontakt.
5. Lytt til hva de sier, ikke bryt av.
6. Lag gjerne en innledning.

Han fortalte livfullt og greit og ga oss små historier fra sin erfaring i jobben for lokal TV og NRK.

Nestleder måtte bryte av for en kort kaffe/mat pause. Hun opplyste at styret var blitt enige om å sette ned prisen fra kr.50,- til kr. 30,- for maten.

Etter pausen fortsatte John Skien med å vise oss noen videoklipp fra noen av sine oppdrag.

Det var koselig og interresant, men tiden flyr fort i hyggelig selskap så nestleder måtte desverre bryte av.

Hun ga så ordet til Torvald Sande som Sola Historielags logo konkurranse. Alle medlemmene kunne være med og måtte gjerne få hjelp av andre.

Ivar Tjelta opplyste så om boken han arbeidet med for Sandnes. Den heter ”Sandnes havn, glimt fra 150-års historie”. Han ga et tilbud på 300kr for boken til medlemmene av Sola Historielag.

Leder Erik L.Sande som kom til slutten av møtet tok over som møteleder og fikk til en fin avrundning av møtet med prat på kryss og tvers. Bernt Meling hadde også en fin avslutnings historie.

Leder takket så John Skien for at han ville komme og opplyste til slutt om neste møtet som var satt til 12/11-98 hvor Øystein Thomas Berge ville fortelle om ”Forlis utfor Sola under krigen”.

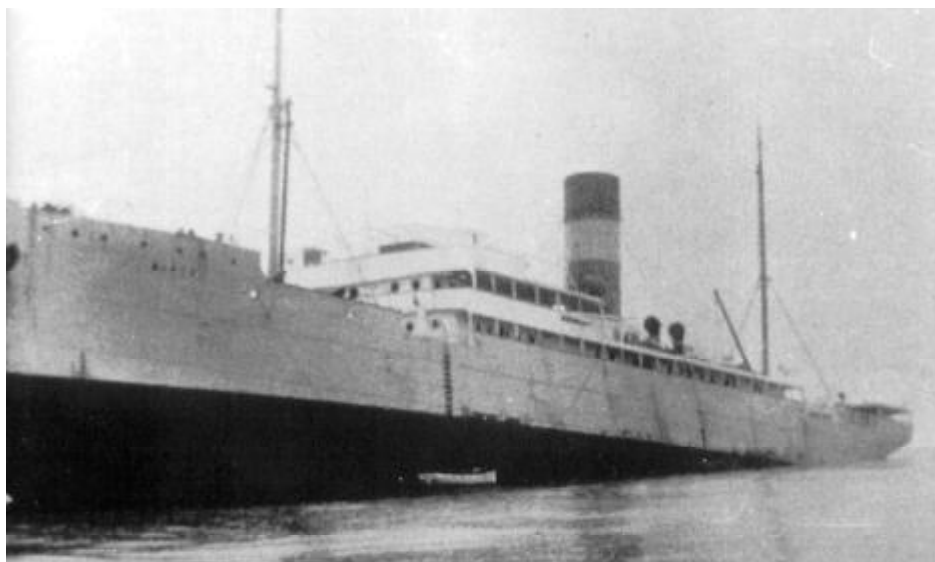
I tillegg vil Vidar Øverli fortelle om bruk av data behandling i slektsgransking.

Medlemsmøte nr.6

Dato: 12/11-98

Sted: Kulturhuset

Tema for kvelden: «*Forlis utfor Sola i krigen*»
ved Øystein Thomas Berge

Her D/S Vegesack som som gikk på grunn utenfor Tananger

I tillegg vil **Vidar Øverli** komme og fortelle oss om bruk av data i slektsgransking.

Referat møte nr. 6

Til stede 35

Leder Erik L. Sande åpnet med med ønske alle hjertelig velkommen. Og denne kvelden var det rekord mange møtt fram.

Også dette møte ble innledet med allsang. Leder fortalte deretter om Ivar Aasen som hadde diktet kveldens sang: «*Dei vil alltid klaga og kyta*».

Leder refererte deretter fra slektsgranskerdagen i Sola kulturhus hvor Sola Historielag hadde hatt stand. Over 600 besøkende var det innom kulturhuset denne dagen. Birger Lindanger som var med på lagets stand kom med ideen om salg av Sola's historiebøker samt salg av Sola's bildebok. Etter en del telefoner kom det i orden og det ble solgt for over kr. 6000,-. Verve kampanjen bar også frukt og det meldte seg 7 nye medlemmer.

Så fikk kveldens første gjest Øystein Thomas Berge ordet. Og av ham fikk vi et uforglemmelig foredrag om skipsforlis utenfor Sola den 2. verdenskrig. Vi fikk fortalt hvordan de ble angrepet, hvordan de sank, hvor fort det gikk og hvor mange som omkom. Vi fikk også vite hvilkenlast skipene hadde. Alt dette fortalt han med stor innlevelse og han kunne nok fortsatt mye lenger denne kvelden med alt-han visste.

Etter dette interessante innslaget smakte det godt med kaffe i pausen.

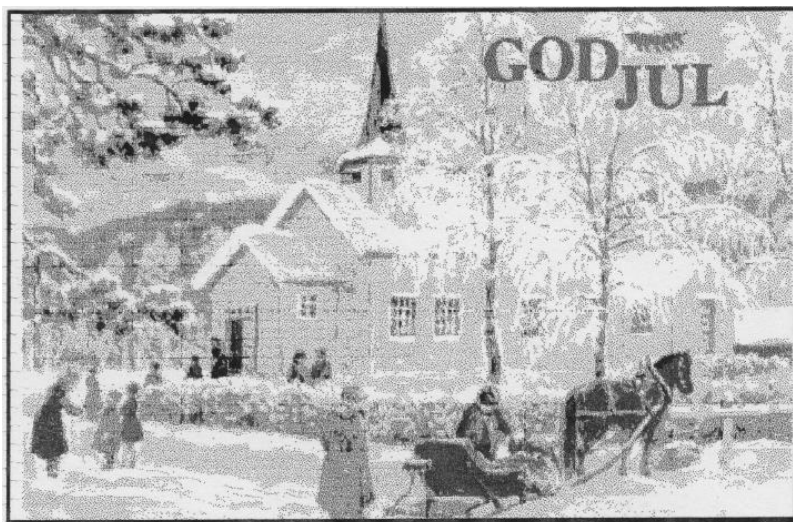
Og for de som hadde kommet denne kvelden var de neste gjestene like spennende. Ordet ble gitt til Vidar Øverli som sammen med .gjengen som han kalte dem : Atle Skarsten, Kåre Solheim, Karl Mikkelsen og Arne Klingsheim hadde tatt med seg fullt computer utstyr. Vidar Øverli hadde en kort presentasjon av DIS-Rogaland samt en grei forklaring av hvilke kilder en kunne nå via Internet for bruk i slektsgransking. Han ga i tillegg en brosjyre med adressen til DIS-Rogaland for de som var interessert. Deretter overtok Atle Skarsten som viste oss hvordan vi gikk fram for å finne slekt på Internet.

Julemøte/medlemsmøte nr.7

Dato: 10/12-98

Sted: Kulturhuset

Jul i gamle dager

Birger Lindanger og Mari Anne Næsheim-Hall vil fortelle om jul i gamle dager

Det vil bli julekos med riskrem.

Referat møte nr. 7

Til stede 38

Leder Erik L. Sande åpnet med å ønske alle hjertelig velkommen. Han opplyste at årsmøtet var flyttet til den 11/2-99 og at det bli vanlig medlemsmøte den 14.jan.1999.

Han bad deretter John Djup om å fortelle om intervjuprosjektet som han var kommet godt i gang med. John Djup fortalte at det allerede var intervjuet 6 personen og han oppfordret samtidig de som var interessert til å være med.

Leder opplyste deretter om logo konkurransen.

Så ble ordet gitt til Torvald Sande som hadde valgt kveldens sang som denne gangen var «Det lyser i stille grender» av Jacob Sande.

Torvald Sande fortalte deretter litt om dikteren.

Ordet ble så gitt til kveldens foredragsholdere M.A.N. Hall og Birger Lindanger. De fortalte om gamle juletradisjoner og om alt slitet folk hadde med juleforberedelsene. Det ble også fortalt om vetter og tusser og gammel overtro om og omkring julen. (For de som er interessert kan en lese M.A.N Han sitt stykke «Juleskikker før i tiden» i Rogaland Ættesogelag' s medlemsblad «Sydvesten» nr.4 1988.)

Leder takket dem for et hyggelig og interessant foredrag og så kunne alle få smake litt riskrem og julekaker samt kjøpe lodder.

Etter en hyggelig matpause fortalte Atle Skarstein om arbeidet i Tananger Minne. Og det er helt klart at de står på. De har blant annet fotografert alle gravstøttene på Tananger kirkegård samt fotografert alle husstandene og minnesmerker i Tananger. Alt dette er samlet på en CD som vil bli tilbudt for salg hvor inntektene går til losstatuen. Arbeidet med å restaurere loshytta var også i gang, men han opplyste -at man manglet en del materialer.

Kultursjef Fred Rolandbad så om ordet og han minnet om byggeskikkprisen og oppfordret ane tit a komme med forslag.

Leder fikk så ordet igjen og fortalte så en kort historie fra sine unge dager om Hans Tuxen på meieriet. Det forresten hyggelig at Hans Tuxen's sønn, Ottar var på møtet.

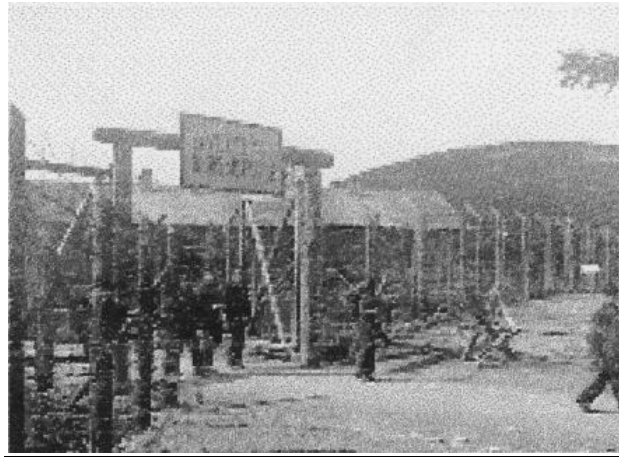
Det ble en del koselige julehistorier før vi måtte foreta trekning på kveldens utlodning.

Medlemsmøte nr.8

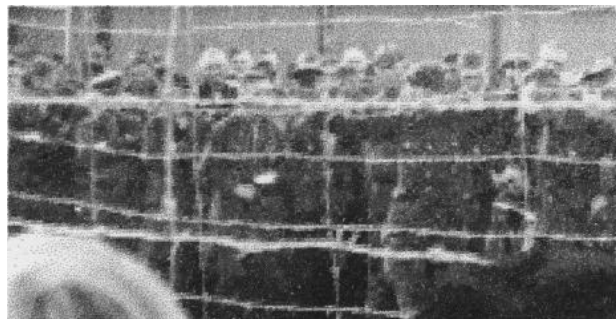
Dato: 14/1-99

Sted: Kulturhuset

Odd Fjælberg forteller om sitt opphold i tysk fangeleir under siste verdenskrig

Fjælberg, som var i Stavanger Politiet ble arrestert av tyskerne i august 1943. Etter et kort opphol på Lagård og Grini ble han i desember samme år sendt til Tyskland sammen med kjente Vikingspillere som Reidar Kvammen og Kåre Ingvaldsen. Da freden nærmet seg klarte han å flykte sammen med to andre medfanger.

Referat møte nr. 8

Til stede 38

Leder Erik L. Sande åpnet med å ønske alle hjertelig velkommen og spesielt til kveldens foredragsholder Odd Fjælberg.

Det ble også sang denne kvelden, ekstra hyggelig var det at Odd Fjælberg hadde trekkspillet med. Første sangen var «Norge i rødt, hvitt og blått» som passet godt til kveldens emne. Der etter fortalte leder litt om Per Sivle som hadde skrevet den neste sangen: «Den fysiske song eg høyra fekk».

Etter den flotte åpningen ga leder ordet til Odd Fjælberg. Han skulle fortelle om sine opplevelser da han ble arrestert den 10. august 1943 kl. 05:30. Først til Ladegårdsveien og deretter til Grini og så til Tyskland og konsentrasjonsleiren Stutthof. Han fortalte dette med stor innlevelse og fengslet oss alle med sine opplevelser. Han hadde skrevet dagbok (lapper) under sitt opphold som han 50 år senere renskrev. Han fortalte hvordan han hadde greid seg gjennom de 2 årene i fangenskap under de verst tenkelige forhold og elendighet. Videre fortalt han om den dramatiske flukten og hjemreisen, samt ankomsten til Oslo og barnetoget 17. mai 1945.

Men tiden han hadde fått til å fortelle var altfor kort for han kunne nok fortsatt i dagevis.

Kaffepausen ble denne kvelden noe senere enn vanlig for alle ville få med seg hva Odd Fjælberg hadde å fortelle.

Etter den koselige pause med mye drøs og kunne vi stille spørsmål til Odd Fjælberg. Leder var den første og han spurte hvor det var blitt av den flotte blå bilen Odd hadde med seg hjem, (det var en militærbil som han hadde fått fatt i på flukten hjem og lakkert blå). Den måtte han selge for å få råd til å gå på skole. Torvald Sande takket også for et flett foredrag og han spurte Odd Fjælberg om han ikke hadde tenkt å lage bok om det han hadde opplevd, noe Fjælberg faktisk lovet.

Så gikk det over til andre saker og ordet ble gitt til Marianne Evensen som ville opplyse om FN's Internasjonale eldre år 1999. Hun er med i en komite om dette og opplyste at de skutle i gang med opplæring (kurs for eldre i data, PC og IT.)

Hun spurte også om det var noen som hadde ideer til noe som kunne være til hjelp for dette Prosjektet eller om noen kunne være medhjelpere.

Så bad leder Torvald Sande og Arne Helvik om redegjørelse om de ideene/prosjektene de var med på. Torvald var med i et prosjekt om visuell læring (Teknotek) vedrørende 1000 års skiftet. (dette prosjektet er samarbeid med Bergen, Trondheim-og Tromsø). Arne Helvik fortalte om en ide for å få laget en fylkeskommunal 1000-års plass hvor han hadde foreslått Ytraberget. Han beklaget på respons fra kommunen, men ville ikke at det skulle komme på bekostning av ny kirke i Tananger om var kommunens prosjekt. Fred Roland sa at noe lignende (utescene) var prøvd tidligere, men nedstemt i kommunestyre p.g.a. at det visst var en rik kalk åre her som var viktig å ta vare på.

Medlemstur 98-13. september

Båttur på Hafrsfjord. ” I Harald Hårfagres fotspor

Referat

Søndag 13. september, på Kultur-minnedagen, arrangerte Sola Historielag og Madla Historielag felles båttur i Hafrsfjord. Dårlig værmelding, til tross, så var det 36 personer som møtte fram til turen, som hadde tittelen «I Harald Hårfagres fotspor»

Clipperfjord Sightseeing AIS stilte «Ryger-skyss» til rådighet, og turen startet fra Skagenkaien kl. 12.15.

Første stopp var Husebø-kaien ved Tanangerbrua hvor en stor del av deltakerne kom ombord. Clipperfjord hadde anskaffet en utmerket guide, Rasmus Madla.

Vi fikk historien om Tanangerbrua, bronselurene på Revheim, Zeppelineren og ulike episoder fra krigens dager.

Da båten ankom Grannes-området tok lederen av Sola Historielag ordet. Han hadde mye i fortelle fra sin barndom hos sine besteforeldre i Grannesliå.

Turen gikk videre i retning Røyneberg og Sørnes. Vi fikk se Ytraberget der Kong Olav avduket IIDO-årsminnet for slaget i Hafrsfjord 872-1972.

Bernt Meling fra Sola tok også ordet, og imponerte stort med alle sine kunnskaper om stedene langs sjøen. Blant annet nevnte han noen naust som kan ha tilhørt Erling Skjalgsson.

Det ble en minnerik dag i Hafrsfjord, og en stor opplevelse å se Hafrsfjord området med alle sine små øyer fra sjøsiden.